

Opasraportti

HuTK - Saamelainen kulttuuri 2009-2011 (2009 - 2011)

Saamelainen kulttuuri

Osoite: Giellagas-instituutti/Saamelainen kulttuuri, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto

Puhelin: 08-553 3486 (amanuenssi), 08-5533489 tai 040 5780492 (professori) ja 08-5533494 tai 040 5183781 (lehtori)

Faksi: 08-553 3451

Sähköposti: marjatta.jomppanen(at)oulu.fi (amanuenssi), veli-pekka.lehtola(at)oulu.fi ja anni-siiri.lansman(at)oulu.fi (oppiaine)

www-sivut: <http://www.oulu.fi/giellagas>

Työhuoneet: amanuessi HU327; professori HU316; lehtori HU323

Katsaus oppiaineeseen

Oulun yliopistolle on annettu valtakunnalliseksi tehtäväksi kehittää saamen kielen ja saamelaisen kulttuurin ylintä opetusta ja tutkimusta. Saamen kielen oppiaineen rinnalla pääaineena aloitti vuonna 2004 oppiaine Saamelainen kulttuuri, joka tuottaa saamelaista kulttuuria syvällisesti tuntevia asiantuntijoita; tutkijoita, opettajia ja kulttuurialan ammattilaisia. Oppiaineen sisältöä kehitetään ensisijaisesti saamelaisyhteisöjen lähtökohdista, joihin kuuluu olennaisesti omaehtoisen tutkimuksen edistäminen. Tavoitteena on myös laajemmin lisätä tietoa ja ymmärrystä saamelaisesta kulttuurista.

Saamelaisen kulttuuriperinnön lisäksi oppiaine perehdyttää nykypäivän saamelaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Saamelaisen kulttuurin kehitys on sidoksissa pohjoismaiden ja Venäjän historiallisiin, yhteiskunnallisiin ja oikeudellisiin oloihin. Saamelaista kulttuuria tarkastellaan laajemminkin ennen kaikkea pohjoisten alkuperäiskansojen näkökulmasta, johon sitä yhdistävät lähinnä luonnonolot ja historialliset vaiheet sekä perinteisiin oikeuksiin kohdistuvat vaatimukset.

Kandidaatin- ja maisterintutkinnon suorittaminen kestää noin viisi vuotta. Tutkijan ja opettajan työn lisäksi opinnot antavat valmiuksia monenlaisiin kulttuurialan tehtäviin Suomen saamelaisympäristön lisäksi pohjoismaisissa ja muissa kansainvälisissä yhteyksissä. Kulttuurialan ammattilaisia tarvitaan saamelaishallinnon lisäksi kuntien ja valtion hallinnossa sekä erilaisissa kulttuuritapahtumissa, järjestöissä sekä kulttuuri- ja taideprojektien vetäjinä. Oppiaineen tarkoituksena on yleisemminkin luoda edellytyksiä pohjoisten kulttuurien ja alkuperäiskansojen tuntemukselle ja kulttuurienväliselle kommunikaatiolle.

Sopivia sivuaineita ovat esimerkiksi saamen kieli, kulttuuriantropologia, sosiologia, Suomen ja Skandinavian historia, arkeologia tai kulttuurimaantiede Oulun yliopistossa sekä esimerkiksi ympäristöoikeus tai kansainväliset suhteet Lapin yliopistossa. Tutkintoon kuuluvat myös käytännön kielitaitoon tähtäävät saamen kielen opinnot.

Saamelainen kulttuuri sivuaineena

Saamelainen kulttuuri on vapaasti valittava sivuaine, joka sopii täydentämään esimerkiksi kulttuuriantropologian, historiatieteiden tai saamen kielen pääainetta. Saamelaisen kulttuurin perusopinnot ovat pakolliset opettajiksi aikoville saamen kielen opiskelijoille.

Opiskeluoikeus

Pääaineoikeuden voi saada osallistumalla valintakokeeseen, joka järjestetään tarkemmin ilmoitettavana ajankohtana. Muiden oppiaineiden opiskelijoille saamelainen kulttuuri on vapaasti valittava sivuaine.

Opintojen aloittaminen ja opiskelu

Opiskelijoiden tulee ilmoittautua yliopiston opintotoimistossa. Osoitteenmuutoksesta on tehtävä ilmoitus Humanistisen tiedekunnan kansliaan (HU391) tai yliopiston opintotoimistoon ja Giellagas-instituutin amanuenssille (HU327).

Kunkin lukukauden alussa ilmestyy laitoksen opetusohjelma, joka on haettavissa instituutin amanuenssilta (HU327) ja on myös kotisivuilla: <http://www.oulu.fi/giellagas>. Informaatio- ja palautetilaisuuksista sekä opiskelijoille tärkeistä tapahtumista kerrotaan sekä kotisivuilla että oppiaineen ilmoitustaululla.

Tentit

Kaikkiin tentteihin ilmoittaudutaan WebOodissa viimeistään 10 vrk ennen tenttiä. Giellagas-instituutin oppiaineiden tenttejä voi tenttiä joko tiedekunnan tai oppiaineryhmä I tenttipäivinä. Tenttiajat löytyvät humanistisen tiedekunnan verkkosivulta. Luentotentteihin ei kuitenkaan tarvitse ilmoittautua, ellei sitä erikseen sovita.

Suoritetut opintojaksot kirjataan opintorekisteriin, joka opiskelijan tulee tarkistaa vähintään puolen vuoden välein. Tenttivastauksia säilytetään kuusi kuukautta tulosten julkistamisen jälkeen.

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antavat amanuenssi puh. 08-553 3486, lehtori puh. 08-553 3491 ja professori puh. 08-553 3489.

Kieli- ja viestintäopinnot

Kandidaatintutkinto:

Opiskelu- ja sen suunnittelu 0 op

Kirjallinen ja suullinen viestintä 5 op (kurssi Tieteellinen viestintä 5 op)

Toinen kotimainen kieli 5 op

Vieras kieli 5 op

Pakolliset saamen kielen opinnot ja niihin liittyvät kieli- ja viestintäopinnot

Pakolliset sivuaineet:

Saamen kielen perusopinnot 25 op (tai saamen kielen noutopöytäopinnot 25 op) äidinkielisille opiskelijoille.

Saamen kieli vieraana kielenä 25 op ei-äidinkielisille opiskelijoille.

Saamen kielen perusopinnot 25 op (tai saamen kielen noutopöytäopinnot 25 op) on pakollinen sivuaine niille saamelaisen kulttuurin opiskelijoille, joiden äidinkielenä on saame tai jotka hallitsevat saamen kielen äidinkielenen tavoin tai jotka ovat suorittaneet lukion saame äidinkielenä -oppimäärän tai joille saamen kieli on toinen kieli.

Saamen kielen perusopinnot (25 op) opiskelevat suorittavat lisäksi kieli- ja viestintäopintoihin kuuluvan kurssin Fonetikan perusteet 3 op. Mikäli opiskelija suorittaa myös saamen kielen aineopinnot (35 op), kieli- ja viestintäopinnot sisältävät lisäksi kurssit Suomen kielen rakenne (3 op) ja Yleisen kielitieteen perusteet (4 op).

Saamen kielen noutopöytäopinnot (25 op) voivat sisältää saamen kielen perusopinnot ja/tai saamen kieli vieraana kielenä aineopinnot. Noutopöydän sisältö sovitaan yhdessä saamen kielen opettajan kanssa ja kootaan opiskelijan tarpeiden mukaisesti. Jos opiskelija valitsee saamen kielen noutopöytäopintoihinsa kurssin Äänneoppi (5 op), tulee hänen lisäksi suorittaa saamen kielen kieli- ja viestintäopintoihin kuuluva kurssi Fonetikan perusteet (3 op).

Saamen kieli vieraana kielenä -perusopinnot (25 op) kuuluvat pakollisena sivuaineena niille saamelaisen kulttuurin pääaineopiskelijoille, joiden saamen kielen taito on vieraan kielen tasolla. Näihin opintoihin ei kuulu pakollisia kieli- ja viestintäopinnot.

Kieliopinnot järjestää saamen kielen oppiaine.

Oppimateriaali

Yleisoppikirjoja ja temaattisia kokoomateoksia erityisesti nykykulttuurin alalta on vähän, ja suuri osa merkittävistä tutkimustuloksista on ilmestynyt artikkeleina eri julkaisuissa. Siksi saamelaisen kulttuurin oppiaineessa käytettävä oppimateriaali on koottu pääosin "artikkelikansioihin". Tiedot kansioista ja muusta kirjallisuudesta julkaistaan oppiaineen syys- ja kevättiedotteissa.

Opintojen rakenne

Kandidaatintutkinnon laajuus on 180 opintopistettä.

Siihen kuuluvat pääaineen perusopinnot (25 op) ja aineopinnot (45 op) sekä pakolliset saamen kielen sivuaineopinnot (25 op). Lisäksi tutkintoon kuuluu pakollisia kieli- ja viestintäopintoja (15 op) sekä tarvittava määrä muita (sivuaine-)opintoja.

Maisterin tutkinnon laajuus on 120 op. Siihen kuuluu pääaineen opintoja vähintään 80 op.

Saamelaisen kulttuurin perusopinnot 25 op

Osaamistavoite ja sisällöt:

Perusopinnot suoritettuaan opiskelijalla on yleistiedot saamelaisen kulttuurin pääpiirteistä sekä historiallisista ja alueellisista vaihteluista. Opinnot koostuvat seitsemästä osiosta, joissa opiskelija johdatetaan esimerkiksi historian, elinkeinojen, yhteiskunnan, perinteistiedon ja alkuperäiskansojen kulttuurien tietämyksen lisäksi tutkimuksenteon prosessiin. Opintojen pohjana ovat luennot, joiden oheismateriaalina käytetään tenttikirjallisuutta ja artikkelikansioita sekä erilaisia harjoituksia.

683300Y HOPS - henkilökohtainen opetussuunnitelma 1 op

683371P Johdatus saamelaiseen kulttuuriin 3 op

683372P Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaisten historia 4 op

683373P Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri 3 op

683374P Saamelainen yhteiskunta ja oikeudet 4 op

683394P Saamelaisten maailmankuvat ja taide 5 op

683395 P Alkuperäiskansat ja pohjoiset kulttuurit 3 op

683377P Johdatus saamen tutkimukseen 3 op

Saamelaisen kulttuurin aineopinnot 45 op

Osaamistavoite ja sisällöt:

Aineopinnot suoritettuaan opiskelijalla on syvälinen yleiskuva saamelaisesta ja alkuperäiskansojen kulttuurista. Opiskelijalla on myös valmiuksia tieteellisen tekstin kirjoittamiseen, esittämiseen ja suulliseen argumentointiin. Lisäksi hän osaa käyttää lähdemateriaalia ja soveltaa erilaisia metodeja käytännön tutkimustyössä sekä analysoida tutkimusaineistoja.

Tutkimuksen ja metodologian osuus lisääntyy siirryttäessä perusopinnoista aineopintoihin, sillä teoriaosion lisäksi opintoihin sisältyy kandidaatintutkielma seminaaritoineen. Aineopintoihin sisältyy vapaavalintainen osio, jossa opiskelija voi joko syventää tietämystään omista kiinnostuksen kohteistaan esimerkiksi sovittavan kirjallisuuden avulla tai suuntautua käytäntöön työharjoittelun kautta. Aineopintokokonaisuuden erityisenä tavoitteena on humanististen tieteiden kandidaatin tutkinto.

683301Y HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 op

683396A Saamelaisten menneisyyden erityiskysymyksiä 5 op

683397A Saamelainen kulttuuriympäristö 6 op

683398A Saamelaiset nyky-yhteiskunnassa 6 op

683399A Perinteistiedon ja -taidon välittyminen 6 op

683500A Saamelaisuuden muuttuvat kuvat 5 op

683501A Etniset suhteet ja kansainvälinen yhteistyö 4 op

683502A Saamentutkimuksen menetelmiä ja nykysuuntauksia 3 op

683392A Valinnaiset opinnot ja harjoittelu 3-10 op

683384A Kandidaatintutkielma 10 op

683390A Kypsyysnäyte 0 op

Saamelaisen kulttuurin syventävät opinnot 80op

Osaamistavoite ja sisällöt:

Syventävät opinnot suoritettuaan opiskelijalla on syvälinen kokonaiskuva saamelaisesta kulttuurista ja sen muutoksesta sekä saamelaisen yhteiskunnan kehityksestä Pohjoismaissa ja Venäjällä. Opiskelija osaa kuvata, analysoida ja arvioida saamelaista kulttuuria laajemminkin ennen kaikkea pohjoisten alkuperäiskansojen näkökulmasta. Lisäksi opiskelijalla on tieteelliset ja käytännölliset valmiudet tutkimustyössä ja hän osaa soveltaa alansa tieteellistä tietoa mm. asiantuntijana toimiessaan.

683302Y HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 op

683385S Syventyminen alan erityisteemoihin 10 op
 683386S Perehtyminen teoriaan ja metodeihin 12 op
 683387S Seminaari 8 op
 683388S Pro Gradu -tutkielma 40 op
 682289S Valinnaiset kurssit ja/tai harjoittelu 10 op
 683391S Kypsyysnäyte 0 op

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

683395P: Alkuperäiskansat ja pohjoiset kulttuurit, 3 op
 683501A: Etniset suhteet ja kansainvälinen yhteistyö, 4 op
 683300Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (saamelainen kulttuuri), 0 op
 683301Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (saamelainen kulttuuri), 0 op
 683302Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (saamelainen kulttuuri), 0 op
 683371P: Johdatus saamelaiseen kulttuuriin, 3 op
 683377P: Johdatus saamen tutkimukseen, 3 op
 683384A: Kandidaatintutkielma, 10 op
 683390A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/saamelainen kulttuuri), 0 op
 683391S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/saamelainen kulttuuri), 0 op
 683386S: Perehtyminen teoriaan ja metodeihin, 12 op
 683373P: Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri, 3 op
 683399A: Perinteistiedon ja -taidon välittyminen, 6 op
 683388S: Pro gradu -tutkielma, 40 op
 683397A: Saamelainen kulttuuriympäristö ja maankäyttö, 5 op
 683374P: Saamelainen nyky-yhteiskunta ja oikeudet, 5 op
 683372P: Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaisten historia, 4 op
 683398A: Saamelaiset nyky-yhteiskunnassa, 6 op
 683394P: Saamelaisten maailmankuvat ja taiteet, 5 op
 683396A: Saamelaisten menneisyyden erityiskysymyksiä, 5 op
 683500A: Saamelaisuuden muuttuvat kuvat, 5 op
 683502A: Saamentutkimuksen menetelmiä ja nykysuuntauksia, 3 op
 683387S: Seminaari, 8 op
 683385S: Syventyminen alan erityisteemoihin, 10 op
 682289S: Valinnaiset kurssit ja/tai harjoittelu, 2 - 10 op
 683392A: Valinnaiset opinnot tai harjoittelu, 5 op

Opintojaksojen kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksojen kuvaukset

683395P: Alkuperäiskansat ja pohjoiset kulttuurit, 3 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683395P Alkuperäiskansat ja pohjoiset kulttuurit (AVOIN YO) 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

Suomi/englanti.

Ajoitus:

1. vuoden kevätlukukausi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kuvata ja selittää alkuperäiskansojen yhteisön rakentumisprosessia ja tuntee pohjoisten kansojen kulttuureja.

Sisältö:

Johdatetaan alkuperäiskansan käsitteeseen ja sen merkitykseen kansainvälisissä yhteyksissä ja tutustutaan erityisesti pohjoisten kansojen nykypäivään ja historiaan.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ Artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683501A: Etniset suhteet ja kansainvälinen yhteistyö, 4 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kuvata, selittää ja analysoida etnisten suhteiden dynamiikkaa kansallisissa ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä.

Sisältö:

Perehdytään saamelaisalueiden etnisiin suhteisiin sekä syvennetään tietoa maailman ja erityisesti arktisen alueen alkuperäiskansojen kansainvälisestä roolista ja yhteistoiminnasta.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683300Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (saamelainen kulttuuri), 0 op**Voimassaolo:** 01.08.2009 -**Opiskelumuoto:** Yleisopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi

Ei opintojaksokuvauksia.

683301Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (saamelainen kulttuuri), 0 op**Voimassaolo:** 01.08.2009 -**Opiskelumuoto:** Yleisopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi

Ei opintojaksokuvauksia.

683302Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (saamelainen kulttuuri), 0 op**Voimassaolo:** 01.08.2009 -**Opiskelumuoto:** Yleisopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi

Ei opintojaksokuvauksia.

683371P: Johdatus saamelaiseen kulttuuriin, 3 op**Voimassaolo:** 01.08.2005 -**Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Leikkaavuudet:**

ay683371P Johdatus saamelaiseen kulttuuriin (AVOIN YO) 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä**Laajuus:**

3 op

Opetuskieli:

Suomi.

Ajoitus:

1. vuoden syyslukukausi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kuvata saamelaiskulttuurin alueelliset ja kulttuuriset pääelementit ja hänellä on yleiskuva saamelaisen moninaisuudesta.

Sisältö:

Esitellään saamelaiskulttuurin alueellista, kielellistä ja kulttuurista vaihtelua eri tieteenalojen ja tutkimusperinteiden näkökulmista.

Toteutustavat:

Luennot.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683377P: Johdatus saamen tutkimukseen, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Anni-Siiri Länsman

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683377P Johdatus saamen tutkimukseen (AVOIN YO) 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Ajoitus:

1. vuoden kevätlukukausi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kuvata ja määritellä saamentutkimukseen keskeisiä tutkimusaloja ja tutustuu tutkimustyön perusteisiin.

Sisältö:

Johdatetaan saamentutkimuksen historiaan, organisaatioihin ja nykyteemoihin sekä käytännön tutkimustyöhön.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset; omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ Artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683384A: Kandidaatintutkielma, 10 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on valmiuksia tieteellisen tekstin kirjoittamiseen, esittämiseen ja suulliseen argumentointiin. Lisäksi hän osaa käyttää lähdemateriaalia ja soveltaa erilaisia metodeja käytännön tutkimustyössä sekä analysoida tutkimusaineistoaan.

Sisältö:

Perehdytetään opiskelijat ohjatusti tutkimuksenteon käytäntöön ja tieteellisen tekstin tuottamiseen.

Toteutustavat:

Kandiseminaari sekä luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Osallistutaan kandiseminaariin ja työskennellään omatoimisesti tutkielman valmistamiseksi. Luennoista ja harjoituksista luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja lehtori.

683390A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/saamelainen kulttuuri), 0 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti

Ajoitus:

3. opiskeluvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kirjoittaa omasta tutkielma-aiheestaan asiasisällöllisesti ja oikeakielisesti hyväksyttävän esseen.

Toteutustavat:

Kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte kirjoitetaan tenttitilaisuudessa tiedekunnan tenttipäivänä.

Kohderyhmä:

Saamelaisen kulttuurin pääaineopiskelijat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Kandidaatintutkielman on oltava hyväksyttynä.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen koe

Arviointiasteikko:

hyväksyty/hylätty
Vastuuhenkilö:
 Professori ja lehtori

683391S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/saamelainen kulttuuri), 0 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti

Ajoitus:

5. opiskeluvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kirjoittaa omasta pro-gradu-tutkielmastaan asiasisällöllisesti ja oikeakielisesti hyväksyttävän tiivistelmän.

Toteutustavat:

Pro-gradu-tutkielmasta kirjoitetaan sivun mittainen tiivistelmä.

Kohderyhmä:

Saamelaisen kulttuurin pääaineopiskelijat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Pro-gradu-tutkielman on oltava hyväksyttynä.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tiivistelmän kirjoittaminen

Arviointiasteikko:

Hyväksyty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Professori

683386S: Perehtyminen teoriaan ja metodeihin, 12 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

12 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa selittää ja soveltaa teorioita ja teoreettisia lähtökohtia sekä erilaisia tutkimusmenetelmiä, jotka liittyvät saamentutkimukseen ja omaan pro gradu-työhön.

Sisältö:

Perehdytetään opiskelija syvällisesti erilaisiin saamelaisista kulttuuria koskeviin teorioihin ja tutkimusmenetelmiin.

Toteutustavat:

Luennot, harjoitustyöt yms.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuustentti/essee; harjoitustyö; erikseen sovittu tapa

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.

683373P: Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri, 3 op**Voimassaolo:** 01.08.2005 -**Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Väyrynen, Anna-Liisa**Opintokohteen kielet:** suomi**Leikkaavuudet:**

ay683373P Perinteiset elinkeinot ja aineellinen kulttuuri (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä**Laajuus:**

3 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

1. vuoden kevätlukukausi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kuvata saamelaista kulttuuriympäristöä ja siihen liittyviä perinteisiä elinkeinoja ja niiden kehitystä. Lisäksi hän tuntee saamelaisten aineellista kulttuuriperintöä.

Sisältö:

Tutustutaan saamelaisen kulttuuriympäristön käsitteeseen ja perehdytään saamelaisten perinteisiin elinkeinoihin sekä aineelliseen kulttuuriperintöön.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683399A: Perinteistiedon ja -taidon välittyminen, 6 op**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

6 op

Opetuskieli:

Suomi, saame, englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee ja osaa analysoida kulttuuriperinnön muutos- ja välittymisprosesseja sekä ymmärtää ja osaa tulkita kulttuuriperinnön eri merkityksiä nykypäivänä.

Sisältö:

Paneudutaan saamelaisten uskonnolliseen historiaan, eri perinteenlajien muutokseen, perinteistiedon ja – taidon välittymiseen sekä kulttuuriperinnön käyttöön ja merkitykseen nykypäivänä ja tulevaisuudessa.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683388S: Pro gradu -tutkielma, 40 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Lopputyö

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

40 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa soveltaa erilaisia teorioita ja tutkimusmenetelmiä käytännön tutkimustyössä. Tutkielman tekemisen myötä opiskelija on omaksunut tieteellisen ajattelutavan ja hänellä valmiuksia kriittiseen tiedonhankintaan ja tieteelliseen viestintään

Sisältö:

Ensisijaisesti omaan tutkimukseen perustuva omatoiminen opinnäyte, jossa saamelaiseen kulttuuriin liittyvää aineistoa käsitellään teoreettisen tutkimusmallin avulla.

Toteutustavat:

Itsenäinen työskentely (gradun ohjaajan tukemana).

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tutkielman kirjoittaminen ja toimittaminen sidottuina kappaleina (2) tiedekuntaan, pro gradun tarkastusseminaari.

Arviointiasteikko:

Approbatur, lubenter approbatur, non sine laude approbatur, cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, eximia cum laude approbatur, laudatur.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.

683397A: Saamelainen kulttuuriympäristö ja maankäyttö, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

6 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./ 3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa kuvata ja analysoida saamelaisen kulttuuriympäristön eri ulottuvuuksia.

Sisältö:

Perehdytetään saamelaisalueiden elinkeinoihin ja niiden väliin suhteisiin sekä ympäristönkäyttöön liittyvistä käsityksistä ja oikeuksista. Aineellisen kulttuurin lisäksi huomioidaan henkinen kulttuuriperintö paikannimistä tarinoin.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683374P: Saamelainen nyky-yhteiskunta ja oikeudet, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Anni-Siiri Länsman

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683374P Saamelainen yhteiskunta ja oikeudet (AVOIN YO) 5.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 op

Ajoitus:

1. vuoden syyslukukausi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee saamelaista nyky-yhteiskuntaa ja osaa kuvata saamelaisten yhteiskunnallista asemaa eri kansallisvaltioissa.

Sisältö:

Esitellään saamelaisten yhteiskunnallista toimintaa ja yhteiskunnallisia laitoksia sekä niiden historiallista rakentumista. Johdatetaan saamelaisten oikeudelliseen asemaan Pohjoismaissa ja Venäjällä.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683372P: Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaisten historia, 4 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Lehtola, Veli-Pekka

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683372P Saamelaisalueiden esihistoria ja saamelaisten historia (AVOIN YO) 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

1. vuoden syyslukukausi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee saamelaisalueiden esihistoriaa ja hänellä on yleiskuva saamelaisten historiallisista vaiheista.

Sisältö:

Käydään läpi arkeologiset ja historialliset perustiedot ja -käsitykset saamelaisten alkuperästä, elinkeinojen ja yhteiskunnan vaiheista sekä saamelaisten roolista "oman historiansa tekijöinä".

Toteutustavat:

Luennot.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja/ kirjallisuustentti.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683398A: Saamelaiset nyky-yhteiskunnassa, 6 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

6 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./ 3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee saamelaisen nyky-yhteiskunnan kehitystä ja toimintaa ja hänellä on valmiuksia pohtia saamelaisten asemaa sekä yksilöinä että yhteisinä pohjoismaisissa kansallisvaltioissa ja Venäjällä.

Sisältö:

Perehdytään syvemmin saamelaisten yhteisöjen ja yksilöiden sekä saamelaisten yhteiskunnallisten laitosten toimintaan ja tulevaisuuden haasteisiin. Lisäksi syvennetään tietoa ja ymmärrystä saamelaisten sosiaalisten instituutioiden muodoista ja merkityksestä nyky-yhteiskunnassa.

Toteutustavat:

Luennot (ja mahdolliset vierailut/ekskursiot).

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683394P: Saamelaisten maailmankuvat ja taiteet, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Lehtola, Veli-Pekka

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683394P Saamelaisten maailmankuvat ja taide (AVOIN YO) 5.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Ajoitus:

1. vuoden kevätlukukausi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee saamelaisten henkisen kulttuurin keskeisiä perinteitä sekä nykypäivän maailmankuvaa ja taidetta.

Sisältö:

Esitellään saamelaisten maailmankuvan juuria "samanismista" kerronta- ja joikuperinteeseen. Annetaan yleiskuva saamelaisten nykyisen kirjallisuuden, kuvataiteen, elokuvan ja teatterin lähtökohtiin ja moninaisuuteen.

Toteutustavat:

Luennot ja omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen ja taiteeseen.

Kohderyhmä:

1. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/artikkelikansio ja taide.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683396A: Saamelaisten menneisyyden erityiskysymyksiä, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2. vuoden syyslukukausi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee saamelaisten menneisyyden kysymyksiä historian ja arkeologian näkökulmista ja osaa arvioida kriittisesti eri lähteiden antamaa kuvaa saamelaisten menneisyydestä.

Sisältö:

Perehdytään saamelaisia koskevan historian tutkimuksen erityiskysymyksiin ja –teemoihin, kuten saamelaisten poliittiseen historiaan sekä Suomen saamelaisten lähihistoriaan.

Toteutustavat:

Luennot.

Kohderyhmä:

2./3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ Artikkelikansio.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683500A: Saamelaisuuden muuttuvat kuvat, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa analysoida ja tulkita muuttuvia saamelaiskuvauksia ja niihin liittyviä käytäntöjä.

Sisältö:

Perehdytään historiallisesti ja yhteiskunnallisesti muutuviin saamelaiskuvauksiin (representaatioihin) sekä syvennytään saamelaiseen ”identiteettipolitiikkaan” ja puhetapoihin mm. nykytaiteessa ja mediassa.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2./3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori.

683502A: Saamentutkimuksen menetelmiä ja nykysuuntauksia, 3 op**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Väyrynen, Anna-Liisa**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

3 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa vertailla ja arvioida monitieteisen saamentutkimuksen lähtökohtia, kysymyksenasetteluja ja menetelmiä sekä tiedontuottamisen tapoja.

Sisältö:

Esitellään monitieteistä saamentutkimusta ja tapoja tuottaa tietoa erilaisten aineiston pohjalta.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/ artikkelikansio ja muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti tai luentopäiväkirja; kirjallisuustentti/essee.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja lehtori.

683387S: Seminaari, 8 op**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

8 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa käytännön tutkimustyötä ja hänellä on valmiuksia suulliseen ja kirjalliseen tieteelliseen argumentointiin.

Sisältö:

Opiskelija osallistuu vähintään kaksi kuukautta kestävään laudatur-seminaariin (läsnä vähintään 4/5 istunnoista).

Toteutustavat:

Seminaarityöskentely.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Seminaarissa harjoitellaan käytännön tutkimustyötä valmistamalla tutkimussuunnitelma, laudaturesitelmä sekä viimeistelyä vaille oleva pro gradun käsikirjoitus. Seminaarin aikana opiskelija opponoi yhden työn sekä laatii esseen tai referaatin oman pro gradun aihepiiristä.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.

683385S: Syventyminen alan erityisteemoihin, 10 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa itsenäisesti perehtyä kirjallisuuden avulla oman pro gradun aihepiiriin, tutkimuskohteeseen ja teemoihin. Lisäksi hän osaa arvioida tutkimuskirjallisuuden relevanssia suhteessa omaan tutkimusaiheeseensa.

Sisältö:

Kurssin aikana tutustutaan oman pro gradun aihepiiriin, teemaan ja tutkimushistoriaan valinnaisen kirjallisuuden avulla.

Toteutustavat:

Omatoiminen työskentely ja perehtyminen kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1. vuoden opiskelijat.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus/muu oheismateriaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuustentti. Tentin jälkeen valmistellaan essee, jossa oma tutkimusongelma sidotaan teoreettiseen taustaan ja laajempaan tutkimuskenttään.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.

682289S: Valinnaiset kurssit ja/tai harjoittelu, 2 - 10 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

Maisteriopintojen 1./2. vuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa itsenäisesti hankkia johonkin saamelaiskulttuuriin liittyvän erityisalan tietoja ja taitoja sekä analysoida, tulkita ja kommentoida niitä.

Sisältö:

Alaan soveltuva harjoittelu ja/tai kursseja liittyen omaan kiinnostuksen alaan saamelaiskulttuurissa.

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset, itsenäinen työskentely ja kirjallisuuteen perehtyminen.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojen 1./2. vuoden opiskelijat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Sovitaan erikseen.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty; 0-5.

Vastuuhenkilö:

Lehtori.

683392A: Valinnaiset opinnot tai harjoittelu, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 - 10 op

Opetuskieli:

Suomi/saame/englanti.

Ajoitus:

2./3. opiskeluvuosi.

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla osaa hakea tietoa ja hänellä on valmiuksia paneutua johonkin erityisteemaan tai -alaan erikseen valittavan kirjallisuuden tai muun materiaalin avulla tai käytännön harjoittelun avulla.

Sisältö:

Sovitaan erikseen.

Toteutustavat:

Sovitaan erikseen.

Kohderyhmä:

2. / 3. vuosikurssin opiskelijat.

Oppimateriaali:

Sovitaan erikseen.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Sovitaan erikseen.

Arviointiasteikko:

0-5.

Vastuuhenkilö:

Professori ja/tai lehtori.